

[Jørgen Jørgensen (Løjre).]

belyst, at tiden er inde, da folketinget må skride til handling og gennemføre en nyordning.

Ved fremsættelsen af det konservative skoleprogram her i tinget for nogle dage siden udtalte det ærede medlem hr. Hvidberg nogle meget anerkendende ord om det mål for folkeskolens arbejde, som var opstillet i en bekendtgørelse, jeg udsendte som undervisningsminister i 1941. Jeg glæder mig over det ærede medlems udtalelser og vil gerne sige, at hvad der end kan skille det ærede medlem og mig i skoledrøftelserne, og det er ikke så lidt, så er vi enige om noget væsentligt, nemlig om, hvad der er folkeskolens mål, og vi er også enige om, at den danske skole må bygge på et folkeligt, kristeligt grundlag. Nu ved jeg ikke, hvorfor det var nødvendigt for det ærede medlem at svinge sig så højt op, som han gjorde i sin tale i dag, og tale om en „omstyrtning“ af skolen. Det er jo mærkeligt med teologer, de er ofte så fanatiske. Jeg kan ikke rigtig se, at der er nogen baggrund for de voldsomme udtryk, det ærede medlem anvendte. En „omstyrtning“ af skolen, fordi man flytter den generelle deling et år eller to op — det er et alt for voldsomt udtryk at bruge. De eksempler, det ærede medlem henviste til, f. eks. fra Sverige, var jo undtagelser. Man har gennemført den udelte skole i Sverige, så vidt jeg husker nogenlunde enstemmigt, i hvert fald var de udvalg, der sad og arbejdede med tingene, enige om at gennemføre den udelte skole. Man har gennemført den i Norge. I øvrigt har der slet ikke i forbindelse med delt og udelte skole været nogen diskussion om selve folkeskolens mål eller folkeskolens program. I den skoledebat, der er ført i disse år, er der ikke fra nogen side rejst indvending mod det, som kom til udtryk ved bekendtgørelsen i 1941.

Jeg glæder mig naturligvis også over, at det ærede medlem hr. Hvidberg nu anbefaler først og fremmest at gennemføre skoleordningen af 1937. Det er da et held, vi har den. Dengang vi skulle have den gennemført, stemte det ærede medlem imod — ja, jeg husker ikke, om han var her i tinget, men i hvert fald har hans partifæller stemt imod. Men det var da et held, at vi havde loven nu, ikke sandt, og dér

var vi altså mere forudseende end det ærede medlems parti. Det har vi normalt været. Det ærede medlems parti er jo konservativt, det er der ikke noget at sige til, de holder på det bestående. Men jeg tror ikke, at det ærede medlem helt er på højde med nyere pædagogiske synspunkter inden for skolen. Det ærede medlem talte om, at der også inden for det radikale venstre er folk, der er betænkelige ved den udelte skole. Det tror jeg da godt der er; det er for os ikke noget partispørgsmål. Jeg mener, det ville være ganske urimeligt, om alle holdt sig så nøje inden for partirammerne. Jeg ved ikke, om det standpunkt, det ærede medlem har, er hele det konservative partis. Jeg har mødt konservative skolefolk, ledende skolefolk ude i det praktiske skolearbejde, som er ganske uenige med det ærede medlem. Det ærede medlem kan gå rundt og spørge de ledende skolefolk i vore store byer om, hvordan de ser på den frie mellem-skole og delingen, som foregår nu. Han får ikke mange, heller ikke af sine egne politiske meningsfæller, til at støtte sig i sit standpunkt. Jeg tror derfor, det ærede medlem skulle overveje, om den voldsomme kritik, han rejser nu, har tilstrækkelig saglig baggrund. Jeg er nogenlunde sikker på, nu da vi nærmer os den udelte skoles gennemførelse, at når der er gået en halv snes år — jeg ved ikke, om vi mødes her — vil det ærede medlem på samme måde som i dag med hensyn til 1937-loven sige, at nu må vi have den gennemført. Det er bare kedeligt, at det varer så længe, inden det ærede medlem vil være med til de fornuftige ting.

Der er et område, hvor det ærede medlem stiller sig meget forstående, og det er over for den videre uddannelse af unge med studentereksamen. Han siger: luk læreanstalterne op! Det er meget tiltalende, men jeg ved ikke, hvordan det ærede medlem vil praktisere det. Vi har ikke nogen som helst mulighed for på vore læreanstalter at tage alle de elever, som kunne ønske at komme derind, vi har ikke engang mulighed for at tage dem, som er velegnede til at komme ind. Det ærede medlem taler i forbindelse med forslaget her om strukturændringen om omkostningerne; men har det ærede medlem ikke overvejet, hvad dette standpunkt fra hans side betyder i hundreder af millioner kro-